

В И С Н О В О К

до проекту Закону про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію (реєстр. № 15024 від 10.02.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 12 травня 2026 року (Протокол № 170) розглянув проект Закону про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію (реєстр. № 15024 від 10.02.2026), поданий народним депутатом України Мовчаном О. В. та іншими народними депутатами України.

Законопроект розроблено з метою вдосконалення правового регулювання процедур банкрутства в Україні з метою підвищення їх результативності, забезпечення узгодженості правового регулювання процедур банкрутства з процесами приватизації державних підприємств та господарських товариств, створення прозорих і доступних механізмів спрощеного провадження у справах про банкрутство для мікро- та малих підприємств, що дозволить зменшити тривалість процедур, спростити порядок врегулювання заборгованості та запобігати зловживанням.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне. Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку до законопроекту висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

Пунктом 1 розділу I проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято

рішення про приватизацію» (далі – проєкт Закону) передбачено внести зміни в Кодекс України з процедур банкрутства.

Зокрема, частиною сьомою статті 138 Кодексу України з процедур банкрутства в редакції проєкту Закону визначено, що з метою скорочення строків розгляду справи, учасники спрощеного провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність) – юридичні особи та фізичні особи – підприємці зобов'язані вчиняти процесуальні дії в електронній формі з використанням Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи.

Водночас, підпунктом 2 частини другої статті 141 Кодексу України з процедур банкрутства в редакції проєкту Закону передбачено здійснювати автоматизований відбір арбітражних керуючих шляхом застосування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

Частиною першою статті 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» визначено, що інформаційно-комунікаційна система – сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле.

Законом України «Про електронні комунікації» № 1089-ІХ від 16.12.2020 внесено зміни до низки законодавчих актів України, зокрема в частині терміну «Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система», який було замінено на «Єдина судова інформаційно-комунікаційна система».

З огляду на зазначене, з метою забезпечення однозначного розуміння та практичного застосування вищезазначеної термінології пропонується доопрацювати проєкт Закону в частині застосування назви системи – Єдина судова інформаційно-комунікаційна система у відповідних відмінках щодо всього проєкту Закону.

Також рекомендується переглянути термінологію Кодексу України з процедур банкрутства, зокрема абзац перший частини першої статті 28, абзац другий частини п'ятої статті 33⁴, абзац другий частини першої статті 35, частину третю статті 35, абзац другий частини дванадцятої статті 39, абзац перший частини першої статті 69, пункт 2 частини першої статті 117, та передбачити внесення змін до проєкту Закону в частині заміни терміна «інформаційно-телекомунікаційна система» на «інформаційнокомунікаційна система».

Окрім цього, пунктом 5 частини другої статті 138 Кодексу України з процедур банкрутства в редакції проєкту Закону передбачено, що спрощене провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність) застосовується до боржників, зокрема, юридичних осіб, які не мають заборгованості із виплати заробітної плати перед працівниками.

Разом з тим, відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (далі – Закон № 1667) визначено, що для провадження господарської діяльності резидент Дія Сіті має право залучати працівників на підставі трудових договорів (контрактів), гіг-спеціалістів – на підставі гіг-контрактів відповідно до цього Закону, а також підрядників та виконавців, у тому числі фізичних осіб-підприємців, – на підставі

інших цивільно-правових чи господарсько-правових договорів у порядку, визначеному законодавством.

Статтею 64 чинної редакції Кодексу України з процедур банкрутства закріплено черговість задоволення вимог кредиторів. Зокрема, у пункті 1 частини першої цієї статті зазначено, що кошти, одержані від продажу майна банкрута, спрямовуються на задоволення вимог кредиторів у порядку, встановленому цим Кодексом. При цьому у першу чергу задовольняються вимоги щодо виплати заборгованості з оплати за виконані роботи та/або надані послуги, а також інші кошти, належні гіг-спеціалістам за гіг-контрактами, укладеними згідно із Законом № 1667, та нараховані на ці суми страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та інше соціальне страхування, у тому числі відшкодування кредиту, отриманого на ці цілі.

Оскільки чинною редакцією Кодексу України з процедур банкрутства вимоги щодо виплат гіг-спеціалістам віднесені до першої черги задоволення вимог кредиторів (аналогічно до вимог щодо виплати заборгованості із заробітної плати працівникам), логічним та послідовним є встановлення відсутності таких боргів для можливості застосування спрощеного провадження у справі про банкрутство.

Враховуючи вищезазначене, пропонується пункт 5 частини другої статті 138 Кодексу України з процедур банкрутства в редакції проєкту Закону викласти у такій редакції:

«5) не мають заборгованості із виплати заробітної плати перед працівниками, а також заборгованості перед гіг-спеціалістами за гіг-контрактами, укладеними згідно із Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні».

Крім того, підпунктом 1 частини четвертої статті 143, підпунктом 1 частини другої статті 144 та частиною першою статті 145 Кодексу України з процедур банкрутства в редакції проєкту Закону передбачено норми щодо реєстру вимог кредиторів.

Водночас, правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри», який набрав чинності 01.01.2022 (далі – Закон).

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявністю) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;

- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;
- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- 12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- 13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- 14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- 15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- 18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- 19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- 20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- 21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;
- 22) дата початку функціонування реєстру.

При цьому, із аналізу положень проекту Закону вбачається, що зазначений реєстр за своєю суттю не є публічним електронним реєстром, а його призначення – виключно для забезпечення обліку вимог кредиторів.

У зв'язку з цим, пропонується переглянути проект Закону в частині застосування терміну «реєстр» для обліку вимог кредиторів, замінивши його наприклад на «список», «перелік» або інше.

Абзацом другим пункту 6 розділу I проекту Закону запропоновано частину першу статті 45 Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» викласти в такій редакції:

«Держатель або реєстратор Державного реєстру зобов'язані на запит будь-якої фізичної або юридичної особи надати завірений держателем або реєстратором Державного реєстру витяг з Державного реєстру. Для арбітражних керуючих інформація надається з Державного реєстру обтяжень рухомого майна

у зв'язку із здійсненням ними повноважень, визначених законом в електронному вигляді шляхом безпосереднього доступу до Державного реєстру прав, за умови ідентифікації відповідної посадової особи за допомогою кваліфікованого електронного підпису відповідно до вимог Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги». Порядок доступу до Державного реєстру обтяжень рухомого майна визначається Кабінетом Міністрів України, крім випадків, передбачених цим Законом. Пошук у Державному реєстрі може здійснюватися за реєстраційним номером запису та/або за найменуванням боржника, ідентифікаційним кодом боржника в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, за індивідуальним ідентифікаційним номером боржника в Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів. Держатель Державного реєстру зобов'язаний на запит бюро кредитних історій надавати витяги з Державного реєстру в електронному вигляді (у форматі бази даних), у разі наявності письмової згоди юридичних, фізичних осіб - власників рухомого майна».

Оскільки в Законі України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» не вказано ніде скорочення Державного реєстру прав, необхідно доопрацювати проєкт Закону та вказати повну назву зазначеного реєстру для уникнення розбіжностей.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили, що він покликаний, зокрема, забезпечити скорочення часу та витрат на процедури банкрутства для суб'єктів мікро- та малого підприємництва, що забезпечить швидке повернення добросовісних компаній до економічної діяльності або їх ліквідацію. Разом з тим потребують врахування висловлені зауваження та пропозиції.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проєкту Закону про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію (реєстр. № 15024 від 10.02.2026), поданого народним депутатом України Мовчаном О. В. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО